

малонового альдегиду в эритроцитах стрессованных щурів збільшився майже на 15% порівняно з інтактною групою. Показники ОМБ не зазнали вірогідних змін відносно величин і тварин контрольної групи.

Висновок. Імобілізаційний стрес, дія якого тривала 1 годину у старих щурів на фоні звичайної тривалості фотоперіоду активує у плазмі та еритроцитах крові процеси вільно-радикального окиснення.

УДК 616.61 – 002:577.1-019

БАЛАНС НАТРИЯ И АКТИВНОСТЬ РЕНИН-АНГИОТЕНЗИН-АЛЬДОСТЕРОНОВОЙ СИСТЕМЫ (РААС) У КРЫС В ОСТРОМ ПЕРИОДЕ ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО ГЛОМЕРУЛОНЕФРИТА

Магальяс В.Н., Высоцкая В.Г., Дикал М.В.

Буковинский государственный медицинский университет

Вступление. Изучалось значение системы ренин-ангиотензина и вазопрессина в снижении клубочковой фильтрации у 30 крыс популяции Вистар с гломерулонефритом в условиях гипергидратации и солевой нагрузки.

Материалы и методы. Гормональное исследование проводили радиоиммунным методом, клубочковую фильтрацию оценивали по клиренсу эндогенного креатинина (О.Шюк, 1980).

Результаты. Показано, что к 15 дню развития гломерулонефрита возрастает плазменная концентрация иммуноглобулина Е ($0,14 \pm 0,01$ КУ/л в контроле и $0,66 \pm 0,03$ КУ/л в опыте, $p < 0,001$), увеличивается экскреция b_2 -микроглобулина ($0,95 \pm 0,26$ пг/мин и $1,28 \pm 0,18$ пг/мин соответственно, $p < 0,05$) и белка ($0,12 \pm 0,06$ мг в контроле и $0,57 \pm 0,21$ мг в опыте, $p < 0,05$).

Клубочковая фильтрация при гипергидратации снижается со $169,79 \pm 21,56$ мкл/мин до $88,78 \pm 6,94$ мкл/мин ($p < 0,001$) при увеличении активности ренина и концентрации альдостерона плазмы; уровень вазопрессина при этом не меняется.

При солевой нагрузки клубочковая фильтрация практически не меняется: $183,61 \pm 34,08$ мкл/мин в контроле и $169,87 \pm 6,65$ мкл/мин в опыте снижается активность ренин-ангиотензиновой системы при повышении уровня вазопрессина в сравнении с гипергидратацией ($4,51 \pm 1,20$ пг/мл и $12,32 \pm 2,41$ пг/мл соответственно, $p < 0,01$).

Вывод. Активация ренин-ангиотензиновой системы при гломерулонефрите имеет определённые значения в снижении клубочковой фильтрации при отрицательном балансе натрия: солевая

нагрузка сохраняет клубочковую фильтрацию на прежнем уровне, возможно, активировав синтез простагландина A_2 .

УДК 616.253.52:37

ПРОБЛЕМА ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ МЕДИЧНИХ СЕСТЕР В УМОВАХ КОЛЕДЖУ

Маркович О.В.

Рівненський державний базовий медичний коледж

Проблема підготовки медичних сестер витікає з самого визначення даної професії, запропонованого Міжнародною радою медичних сестер: "Медична сестра – це особа, яка пройшла за основною програмою медсестринського навчання, одержала достатню кваліфікацію і має право виконувати у своїй країні відповідну роботу з медсестринського обслуговування, маючи на меті зміцнення здоров'я, попередження хвороб та здійснення догляду за хворими" [4].

Нові технології діяльності в системі охорони здоров'я, нові методи діагностики і лікування, зростаючі вимоги до рівня сестринського догляду, усе це викликало необхідність цілком іншого рівня сестринської освіти, високого ступеню компетентності й кваліфікації медичної сестри [1]. До нових форм діяльності медичних сестер, враховуючи закордонний досвід, можна віднести ті, які досить довго апробовані і довели свою медичну, економічну і соціальну ефективність. Це, в першу чергу, створення у лікарняних закладах і закладах сестринської допомоги так званих "медсестринських ліжок" з повним медсестринським обслуговуванням, підготовку медичних сестер з вищою освітою до управлінської діяльності в галузі медсестринського адміністрування, а також залучення їх до викладацької та науково-дослідної роботи [7]. Також, на основі досвіду розвинутих країн Європи можна прогнозувати, що в найближчому майбутньому будуть затребувані такі кваліфікації як "медична сестра-соціальний працівник", "медична сестра-санолог", "медична сестра сімейного лікаря", завідувач відділення сестринського догляду, завідувач відділенням хоспісу.

Завдання підготовки початкової медсестринської освіти і вищої базової медсестринської освіти – кваліфікації бакалавра значно відрізняються. За сучасною освітньо-кваліфікаційною характеристикою діяльності медичної сестри – молодшого спеціаліста, схваленої МОЗ і Міністерства освіти України (2000) можна самостійно здійснювати: догляд за пацієнтом через медсестринський процес на всіх етапах діагностично-